

**IT'S TIME FOR
REFORM.**

Democracy and Boundary Commission Cymru
Cathays Park
Cardiff
CF10 3NQ

30th September 2024

Reform UK Consultation response

The Democracy and Boundary Commission Cymru (the “Commission”) published its Initial proposals for the 2026 Review of Senedd constituencies on 3rd September 2024. We note that the Commission is consulting on these until 30th September 2024.

Reform UK is opposed to expansion of the Senedd from its current 60 members.

However, we recognise that the Commission is carrying out its statutory duties, and it is in this context that Reform UK submits this consultation response.

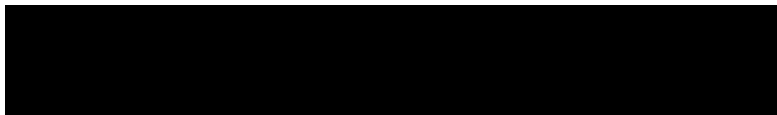
Implications of the ‘contiguous constituencies’ requirement

Schedule 2 paragraph 2(1) of the Senedd Cymru (Members and Elections) Act 2024 states that “The area of each Senedd constituency must consist of the combined areas of two contiguous UK parliamentary constituencies in Wales”.

The Commission references this at page 8 of its report, after noting that “Ynys Mon only has road connections to the mainland via the Bangor Aberconwy UK Parliamentary constituency”, and before stating its view “that having clear communication and travel connections is a vital part of being able to provide for effective and convenient representation”. It then proposes that Ynys Mon and Bangor Aberconwy are paired.

We consider that the Commission is correct in making this pairing. We would go further and state that the Commission must pair Ynys Mon and Bangor Aberconwy, since the only road (and rail) links from Ynys Mon to the mainland are through Bangor Aberconwy, and the applicable primary legislation requires paired constituencies to be contiguous. If the Commission were instead to pair Ynys Mon with another constituency, so people needed to travel through Bangor Aberconwy to get from one part of their constituency to another, then that constituency would not be contiguous.

We believe the Commission therefore has no choice but to pair the UK Parliamentary constituencies along the coast of north Wales in the way that it has.

**IT'S TIME FOR
REFORM.**

Once Ynys Mon is paired with Bangor Aberconwy, the Commission has to pair Clwyd North with Clwyd East, since Clwyd North is not contiguous with any other Westminster constituency except Bangor Aberconwy, which must be paired with Ynys Mon.

As Clwyd North is paired with Clwyd East, the Commission has to pair Alyn and Deeside with Wrexham. Alyn and Deeside is not contiguous with any other UK parliamentary constituency in Wales except Clwyd East, which is already paired with Clwyd North.

Implications of sparse population in rural Wales

Some reporting and commentary on the Commission's Initial proposals focussed on the large size of the Commission's proposed Dwyfor Meirionnydd, Montgomeryshire and Glyndwr constituency. However, this is not a criticism of the Commission's work, since

- The large constituency size reflects the sparse population of much of rural Wales, due to the rules applied to form UK parliamentary constituencies; and
- Given the discussion above, Dwyfor Meirionnydd can only be paired with either Montgomeryshire and Glyndwr or Ceredigion Preseli.

We support the Commission's proposal, since the only alternative is pairing Dwyfor Meirionnydd with Ceredigion Preseli. This would create a constituency running from Caernarfon to Fishguard which, while similar in total area, would require even longer travel distances and times to get around, while having minimal commonality between its extremities, so much so as potentially to bring the whole review into disrepute.

Reform UK also supports the Commission's other proposals for pairing constituencies affected by the sparse population of mid and west Wales.

The Commission has successfully taken into account local government boundaries and upheld local ties by proposing 'Ceredigion and Pembrokeshire' and 'Carmarthenshire' as constituencies. We strongly support these.

We anticipate that the Commission's proposed Brecon, Radnor, Neath and Swansea East constituency will prove more controversial, although we support it.

Given the discussion above, it is not possible to combine the Brecon, Radnor and Cwm Tawe constituency with any to its north or west, while we do not see good arguments for combining it with any other of the constituencies to its south.

Arguments against Brecon and Radnor having ties to the Tawe valley also apply to Ystradgynlais, which has long been linked with Brecon and Radnor for parliamentary purposes. Further, while we recognise that extending the constituency to Pontardawe was controversial, this decision was previously made for the UK Parliament, and the Commission has no choice but to use those constituencies as building blocks.

**IT'S TIME FOR
REFORM.**

While Pontardawe may well have poor links with Brecon and Radnor, it clearly does have strong local ties with Neath and Swansea East. We support the proposed Brecon, Radnor, Neath and Swansea East constituency as preferable to other worse options.

Working with the topography of the Welsh valleys

It is hard to integrate the south Wales valleys appropriately into only 16 constituencies across Wales, and anomalies are inevitable.

The Commission is right in principle in its Initial proposals. Where possible, it is better to respect the topography of the valleys, by using those valleys to link constituencies on a north-south basis, rather than forcing constituencies to pair east-west across valleys which do not share the same local ties and community links.

This is clear with the pairings of 'Merthyr Tydfil, Aberdare and Pontypridd' and 'Blaenau Gwent, Rhymney and Caerphilly', where the paired constituencies largely run north-south with the contours of the valleys, thus respecting local ties and communities, and not splitting them as alternative east-west pairings would tend to do.

Similarly, we support both the Commission's proposed Newport and Islwyn pairing, and the natural and historically linked pairing of Monmouthshire and Torfaen.

We believe that the Commission is also correct to pair the closely tied communities of Vale of Glamorgan and Bridgend, rather than forcing an unnatural tie between the rural Vale of Glamorgan and a constituency from the Cardiff capital.

We believe the knock-on combination of the Aberafan, Maesteg, Rhondda and Ogmore areas as a constituency with a linked industrial heritage also supports local ties.

The Cardiff pairings

We believe that it is right for the four Cardiff constituencies to be paired together, and that the Commission has proposed the correct pairings within the capital.

Cardiff East and Cardiff North are tied more closely by geography with Newport, Bristol and the M4 corridor further east into England. Cardiff West and Cardiff South and Penarth tend to look more to the west along the M4 and towards Swansea.

Local ties, links and the road network within Cardiff, particularly the A4232, link Cardiff South and Penarth most closely to Cardiff West, which is also the case for Cardiff East and North with the A48 and their linked geography to the east of the river Taff.

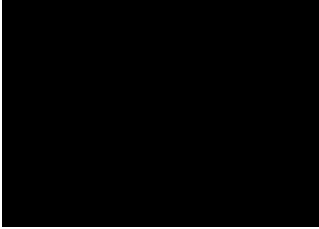
The gap left in what would otherwise have been an M4/A4232/A48(M) Cardiff orbital road leaves Cardiff East and Cardiff South and Penarth poorly linked by the un-dualled Rover Way. The Lamby Way waste site and Rhymney river also contribute to relatively poor connectivity between these two UK parliamentary constituencies.

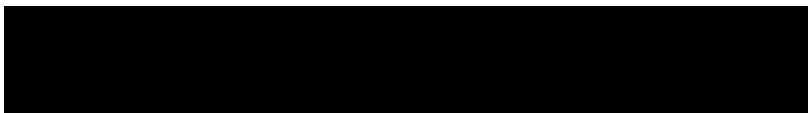

**IT'S TIME FOR
REFORM.**

Yours sincerely,

Chairman, Reform UK

**IT'S TIME FOR
REFORM.**

Comisiwn Democratiaeth a Ffiniau Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ

30 Medi 2024

Ymateb Reform UK i'r ymgynghoriad

Cyhoeddodd Comisiwn Democratiaeth a Ffiniau Cymru (y "Comisiwn") ei gynigion cychwynol ar gyfer Arolwg 2026 o Etholaethau'r Senedd ar 3 Medi 2024. Nodwn fod y Comisiwn yn ymgynghori ar y rhain tan 30 Medi 2024.

Mae Reform UK yn gwrthwynebu cynyddu'r Senedd o'i 60 aelodau presennol.

Fodd bynnag, cydnabyddwn fod y Comisiwn yn cynnal ei ddyletswyddau statudol, ac yn y cyd-destun hwn y mae Reform UK yn cyflwyno'r ymateb ymgynghori hwn.

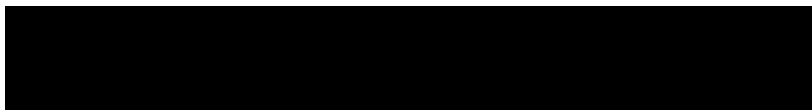
Goblygiadau'r gofyniad am 'etholaethau cyffiniol'

Mae paragraff 2(1) Atodlen 2 Deddf Senedd Cymru (Aelodau ac Etholiadau) 2024 yn datgan "Mae'n rhaid i ardal pob un o etholaethau'r Senedd gynnwys ardaloedd cyfunol dwy etholaeth seneddol gyffiniol y Deyrnas Unedig yng Nghymru".

Mae'r Comisiwn yn cyfeirio at hyn yn nhudalen 8 ei adroddiad, ar ôl nodi "Mae gan Ynys Môn gysylltiadau ffyrdd â'r tir mawr trwy etholaeth Seneddol y Deyrnas Unedig Bangor Aberconwy yn unig", a chyn mynegi ei farn "bod cysylltiadau cyfathrebu a theithio clir yn rhan hanfodol o allu darparu ar gyfer cynrychiolaeth effeithiol a chyfleus". Yna, mae'n cynnig bod Ynys Môn a Bangor Aberconwy yn cael eu paru.

Ystyriwn fod y Comisiwn yn iawn i ffurfio'r pâr hwn. Byddem yn mynd ymhellach ac yn datgan bod rhaid i'r Comisiwn baru Ynys Môn a Bangor Aberconwy, gan fod yr unig gysylltiadau ffyrdd (a rheilffyrdd) o Ynys Môn i'r tir mawr trwy Fangor Aberconwy, a bod y ddeddfwriaeth sylfaenol gymwys yn mynnu bod etholaethau sy'n cael eu paru yn gyffiniol. Pe byddai'r Comisiwn yn paru Ynys Môn ag etholaeth arall yn lle hynny, fel bod angen i bobl deithio trwy Fangor Aberconwy i fynd o un rhan o'u hetholaeth i'r llall, yna ni fyddai'r etholaeth honno'n gyffiniol.

Felly, credwn mai'r unig ddewis i'r Comisiwn yw paru etholaethau Seneddol y Deyrnas Unedig ar hyd arfordir gogledd Cymru yn y modd y mae wedi'i wneud.

**IT'S TIME FOR
REFORM.**

Ar ôl paru Ynys Môn â Bangor Aberconwy, mae'n rhaid i'r Comisiwn baru Gogledd Clwyd â Dwyrain Clwyd, gan nad yw Gogledd Clwyd yn gyffiniol ag unrhyw un o etholaethau eraill San Steffan heblaw am Fangor Aberconwy, y mae'n rhaid iddi gael ei pharu ag Ynys Môn.

Gan fod Gogledd Clwyd yn cael ei pharu â Dwyrain Clwyd, mae'n rhaid i'r Comisiwn baru Alun a Glannau Dyfrdwy â Wrecsam. Nid yw Alun a Glannau Dyfrdwy yn gyffiniol ag unrhyw un o etholaethau seneddol eraill y Deyrnas Unedig yng Nghymru heblaw am Ddwyrain Clwyd, sydd eisoes wedi'i pharu â Gogledd Clwyd.

Goblygiadau ardaloedd tenau eu poblogaeth yng Nghymru wledig

Roedd rhai adroddiadau a sylwadau ar gynigion cychwynnol y Comisiwn yn canolbwyntio ar ehangder etholaeth arfaethedig Dwyfor Meirionnydd, Sir Drefaldwyn a Glyndŵr y Comisiwn. Fodd bynnag, nid yw hyn yn beirniadu gwaith y Comisiwn, oherwydd

- Bod ehangder yr etholaeth yn adlewyrchu'r ffaith bod llawer o Gymru wledig yn denau ei poblogaeth, o ganlyniad i'r rheolau a gymhwysir i ffurfio etholaethau seneddol y Deyrnas Unedig; ac
- O ystyried y drafodaeth uchod, gellir paru Dwyfor Meirionnydd â Sir Drefaldwyn a Glyndŵr neu Geredigion Preseli yn unig.

Cefnogwn gynnig y Comisiwn, oherwydd yr unig ddewis arall yw paru Dwyfor Meirionnydd â Cheredigion Preseli. Byddai hyn yn creu etholaeth sy'n mynd o Gaernarfon i Abergwaun, ac er y byddai'r ardal gyfan o faint tebyg, byddai'r pellteroedd a'r amseroedd teithio yn hirach fyth, ac ni fyddai llawer yn gyffredin rhwng ei rhannau pellaf, i'r fath raddau a allai ddwyn anfri ar yr arolwg cyfan.

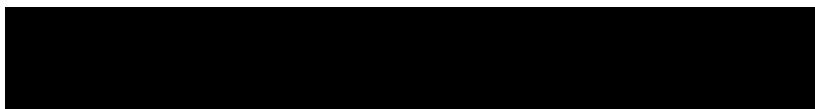
Mae Reform UK hefyd yn cefnogi cynigion eraill y Comisiwn ar gyfer paru etholaethau tenau eu poblogaeth yng nghanolbarth a gorllewin Cymru.

Mae'r Comisiwn wedi ystyried ffiniau llywodraeth leol a chynnal cysylltiadau lleol yn llwyddiannus trwy gynnig 'Ceredigion a Sir Benfro' a 'Sir Gaerfyrddin' fel etholaethau. Cefnogwn y rhain yn gryf.

Disgwylwch y bydd etholaeth arfaethedig Aberhonddu, Maesyfed, Castell-nedd a Dwyrain Abertawe y Comisiwn yn fwy dadleuol, er ein bod yn ei chefnogi.

O ystyried y drafodaeth uchod, nid oes modd cyfuno etholaeth Aberhonddu, Maesyfed a Chwm Tawe ag unrhyw etholaeth i'r gogledd neu'r gorllewin ohoni, er na ystyriwn fod dadleuon da dros ei chyfuno ag unrhyw un arall o'r etholaethau i'r de ohoni.

Mae'r dadleuon sy'n honni nad oes gan Aberhonddu a Maesyfed gysylltiadau â Chwm Tawe yn berthnasol hefyd i Ystradgynlais, sydd wedi cael ei chysylltu ers tro ag Aberhonddu a Maesyfed at ddibenion seneddol. At hynny, er y cydnabyddwn fod ymestyn yr etholaeth i Bontardawe yn ddadleuol, gwnaed y penderfyniad hwn ar gyfer Senedd y Deyrnas Unedig yn flaenorol, ac mae'n rhaid i'r Comisiwn ddefnyddio'r etholaethau hynny fel sylfaen.

**IT'S TIME FOR
REFORM.**

Efallai'n wir fod gan Bontardawe gysylltiadau gwael ag Aberhonddu a Maesyfed, ond mae'n amlwg bod ganddi gysylltiadau lleol cryf â Chastell-nedd a Dwyrain Abertawe. Cefnogwn etholaeth arfaethedig Aberhonddu, Maesyfed, Castell-nedd a Dwyrain Abertawe gan ei bod yn well nag opsiynau eraill nad ydynt cystal.

Gweithio gyda thopograffeg cymoedd Cymru

Mae'n anodd integreiddio cymoedd de Cymru yn briodol yn 16 o etholaethau yn unig ledled Cymru, ac mae anghysondebau'n anochel.

Mae egwyddor y Comisiwn yn iawn yn ei gynigion cychwynnol. Lle bo'n bosibl, mae'n well parchu topograffeg y cymoedd, gan ddefnyddio'r cymoedd hynny i gysylltu etholaethau o'r gogledd i'r de, yn hytrach na gorfodi etholaethau i baru o'r dwyrain i'r gorllewin ar draws cymoedd nad ydynt yn rhannu'r un cysylltiadau lleol a chymunedol.

Mae hyn yn amlwg o ran parau 'Merthyr Tudful, Aberdâr a Phontypridd' a 'Blaenau Gwent, Rhymni a Chaerffili', lle mae'r etholaethau sydd wedi'u paru yn mynd o'r gogledd i'r de yn bennaf gan ddilyn cyfuchlinellau'r cymoedd, gan felly barchu cysylltiadau lleol a chymunedau, yn hytrach na'u rhannu fel y byddai parau eraill o'r dwyrain i'r gorllewin yn tueddu i'w wneud.

Yn yr un modd, cefnogwn gynnig arfaethedig y Comisiwn i baru Casnewydd ac Islwyn, a pharu Sir Fynwy a Thorfaen sydd â chysylltiad naturiol a hanesyddol.

Credwn fod y Comisiwn hefyd yn iawn i baru cymunedau Bro Morgannwg a Phen-y-bont ar Ogwr, y mae cysylltiad agos rhyngddynt, yn hytrach na gorfodi cysylltiad annaturiol rhwng Bro Morgannwg wledig ac etholaeth o brifddinas Caerdydd.

Credwn fod cyfuno ardaloedd Aberafan, Maesteg, Rhondda ac Ogwr yn sgil hynny fel etholaeth â threftadaeth ddiwydiannol gysylltiedig yn cefnogi cysylltiadau lleol, hefyd.

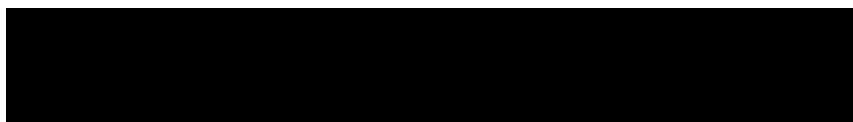
Parau Caerdydd

Credwn y dylai pedair etholaeth Caerdydd gael eu paru â'i gilydd, a bod y Comisiwn wedi cynnig y parau iawn o fewn y brifddinas.

Mae Dwyrain Caerdydd a Gogledd Caerdydd wedi'u cysylltu'n agosach gan ddaearyddiaeth â Chasnewydd, Bryste a choridor yr M4 ymhellach i'r dwyrain i Loegr. Mae Gorllewin Caerdydd a De Caerdydd a Phenarth yn tueddu i edrych yn fwy tuag at y gorllewin ar hyd yr M4 a thuag at Abertawe.

Mae cysylltiadau lleol, cysylltiadau a'r rhwydwaith ffyrdd o fewn Caerdydd, yn enwedig yr A4232, yn cysylltu De Caerdydd a Phenarth yn agosaf â Gorllewin Caerdydd, sydd hefyd yn wir am Ddwyrain a Gogledd Caerdydd â'r A48 a'u daearyddiaeth gysylltiedig â dwyrain afon Taf.

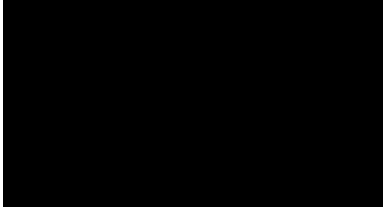
Mae'r bwllch ar ôl yn yr hyn a fyddai wedi bod yn ffordd amgylchynol Caerdydd yr M4/A4232/A48(M) fel arall yn golygu bod Dwyrain Caerdydd a De Caerdydd a Phenarth wedi'u cysylltu'n wael gan Rover Way, nad yw'n ffordd ddeuol. Mae safle gwastraff Lamby Way ac afon Rhymni hefyd yn cyfrannu at y cysylltedd cymharol wael rhwng y ddwy etholaeth seneddol y Deyrnas Unedig hyn.

**IT'S TIME FOR
REFORM.**

Yn gywir,

Cadeirydd, Reform UK

